

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2551

Vragen van het lid **Öztürk** (DENK) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht dat twee Rotterdamse studenten na aankomst in Amerika geweigerd zijn om het land te betreden* (ingezonden 14 juli 2017).

Antwoord van Minister **Koenders** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 28 augustus 2017).

Vraag 1

Bent u bekend met het met het bericht «Rotterdamse studenten komen Amerika niet in: «Omdat we moslims zijn»?»¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11

Wat vindt u van de berichtgeving dat twee Nederlandse studenten na met het vliegtuig in New York te zijn aangekomen door de Amerikaanse diensten op basis van hun geloofsovertuiging geweigerd zijn en weer zijn teruggestuurd? Kunt u aangeven of er contact is geweest tussen de relevante overheidsinstanties van de Verenigde Staten en Nederland om opheldering over deze gebeurtenis te verkrijgen? Zo ja, van welke aard is dit contact geweest en welke uitkomsten heeft dit opgeleverd? Zo nee, bent u bereid om dit alsnog te doen?

Kunt u aangeven of er vanuit het ministerie navraag is geweest bij de twee Rotterdamse studenten om opheldering over deze gebeurtenis te verkrijgen? Zo ja, van welke aard is dit contact geweest en welke uitkomsten heeft dit opgeleverd? Zo nee, ben u bereid dit alsnog te doen?

Deelt u de mening dat, indien de feiten zijn zoals gepresenteerd door de twee studenten in hun video opname, op u de taak rust om de Amerikaanse overheid aan te spreken op deze verontrustende gebeurtenis?

Deelt u de mening dat indien de feiten zijn zoals gepresenteerd door de twee studenten in hun video opname, op u de taak rust om de Amerikaanse overheid aan te spreken op de manier waarop zij behandeld zijn; namelijk het 10 uur lang vastgehouden zijn, 6 uur lang ondervraagd zijn, fysiek vastgezet zijn met boeien, met de ruggen tegen elkaar aangezet met een verbod op

¹ <http://www.ad.nl/binnenland/rotterdamse-studenten-komen-amerika-niet-in-omdat-we-moslims-zijn~a4a26465/>

spreken en oogcontact, gedwongen zijn telefoons en wachtwoorden te overhandigen, bedreigd zijn arrestatie en het betrekken van de FBI bij gebrekkige medewerking, begeleiding van politie tot binnen in het vliegtuig terug naar Londen midden in het blikveld van alle medepassagiers, etc.? Zo ja, hoe gaat u hier invulling aan geven? Zo nee, waarom niet?

Deelt u de mening dat door de toenemende discriminatoire maatregelen richting moslims die zijn aangekondigd door de Amerikaanse president Trump, er reden is tot het inrichten van een hulpplan of hulpprocedure voor burgers die hierdoor in een problematische situatie terecht komen? Zo ja, hoe zouden deze burgers hierin geïnformeerd en ondersteund kunnen worden? Zo nee, waarom niet?

Weet u wat er precies met de afgenomen persoonlijke gegevens van de twee Rotterdamse studenten gebeurt of mogelijk kan gaan gebeuren? Zo nee, bent u bereid om hiernaar te kijken en de studenten hierover in te lichten?

Antwoord 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11

Nederlanders die in het buitenland in problemen komen, kunnen zich 24 uur per dag en 7 dagen in de week met consulaire hulpvragen wenden tot het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Afhankelijk van de hulpvraag wordt bekeken of die hulp kan worden geboden. Onderhavige personen hebben zich niet bij het ministerie gemeld. Er is geen hulpvraag tijdens of na de genoemde niet-toelating van onderhavige personen ontvangen. Ook indien onderhavige personen zich bij het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken zouden hebben gemeld, had het ministerie geen hulp kunnen bieden ten aanzien van enkel de niet-toelating tot de Verenigde Staten.

Wel had het ministerie betrokkenen in contact kunnen brengen met relevante Amerikaanse instanties, bijvoorbeeld met de instantie bij wie zij een klacht hadden kunnen indienen.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft over deze twee studenten geen contact gehad met Amerikaanse overheidsinstanties, ook niet over de redenen van de niet-toelating. De Verenigde Staten zijn, net als alle andere landen, met inachtneming van hun internationaalrechtelijke verplichtingen, soeverein in het bepalen wie zij toelaten tot hun grondgebied. De autoriteit voor de grenscontroles van de Verenigde Staten, de Customs and Border Protection (CBP), voert daartoe op basis van het Amerikaanse recht controles uit en bepaalt zelfstandig, behoudens de internationaalrechtelijke verplichtingen, of personen tot Amerikaans grondgebied worden toegelaten.

Vraag 7, 8, 9

Deelt u de mening dat de Nederlandse overheid een taak heeft om zich uit te spreken tegen een situatie waarin haar burgers mogelijk gediscrimineerd kunnen worden door de Amerikaanse overheid, enkel op basis van hun religieuze achtergrond of welke gronden dan ook? Zo ja, welke maatregelen neemt u en/of gaat u nemen om hier dan actie in te ondernemen? Zo nee, waarom niet?

Ziet u een toename in gevallen waarbij Nederlanders aangeven geweigerd te worden om de Verenigde Staten te betreden op basis van hun religie of etniciteit?

Kunt u een overzicht geven van gevallen waarbij Nederlandse burgers omwille van onduidelijk gebleven dan wel onterechte redenen zijn geweigerd om Amerikaans grondgebied te betreden nadat zij met een geldig ESTA visum of VISA afgereisd zijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7, 8, 9

De Nederlandse zorgen zijn direct na introductie van de Amerikaanse inreismaatregelen overgebracht. De kabinetsreactie en de zorgen over mogelijke discriminerende werking van die maatregelen, werd uiteengezet in de Kamerbrief die u op 1 februari 2017 toeging (Kamerstuk 34 550-V, nr. 65). Ook in algemene zin geldt dat de Nederlandse overheid iedere vorm van discriminatie tegen individuen afwijst en buitenlandse overheden zoveel mogelijk aanspreekt indien Nederlandse staatsburgers slachtoffer zijn van discriminatie in het buitenland.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken beschikt echter niet over informatie over het aantal niet-toelatingen van Nederlanders bij grensautoriteiten

wereldwijd. Ik kan daarbij in onderhavig geval niet vaststellen of er sprake is geweest van discriminatie door de Amerikaanse autoriteiten.

Vraag 12

Hebben dit soort gebeurtenissen invloed op het officiële reisadvies dat uw ministerie afgeeft aan Nederlanders over een mogelijke reis naar Amerika?

Antwoord 12

Een reisadvies van het Ministerie van Buitenlandse Zaken geeft informatie en advies over de veiligheid van Nederlanders in een buitenland. Het huidige reisadvies voor de Verenigde Staten geeft ook informatie over het inreizen van de Verenigde Staten. Er is op dit moment geen aanleiding om het reisadvies aan te passen.

Vraag 13

Hoe ziet u de rol van de vanaf Schiphol vertrekkende vliegtuigmaatschappijen met betrekking tot de mogelijkheid dat dergelijke gevallen mogelijk vaker zullen plaatsvinden in de toekomst?

Antwoord 13

Het is aan de vliegtuigmaatschappijen om hun rol hierin te bepalen.

Vraag 14

Is de regering bereid om de twee Nederlandse studenten te assisteren in het verhalen van mogelijke geleden schade door deze gebeurtenis?

Antwoord 14

Het ministerie kan betrokkenen niet assisteren bij het verhalen van mogelijk geleden schade. Hiervoor zullen betrokkenen een advocaat moeten inschakelen. Betrokkenen kunnen natuurlijk contact opnemen met het ministerie indien zij vragen hebben. Zoals aangegeven in de antwoorden op de vragen 10 en 11 zal het ministerie beoordelen of de (hulp-)vragen vallen binnen de kaders van consulaire bijstand en zo ja hoe het ministerie kan helpen.

Vraag 15

Kunt u aangeven wat de stand van zaken is met betrekking tot het aangekondigde onderzoek vanuit de Europese Commissie wat het afgekondigde inreisverbod, de zogeheten «moslim-ban», voor inwoners van moslimlanden naar de VS, voor gevolgen kan hebben voor EU-burgers met een dubbele nationaliteit?²

Antwoord 15

Er loopt hierover geen onderzoek van de Europese Commissie. De meeste Nederlanders, ook Nederlanders met een tweede nationaliteit, kunnen visumvrij naar de Verenigde Staten reizen. Wel moet voor vertrek een Electronic System for Travel Authorization (ESTA) worden aangevraagd. Uitzondering zijn Nederlanders met een tweede nationaliteit van een viertal landen, te weten Iran, Irak, Soedan en Syrië. Houders van de nationaliteit van deze landen vragen geen ESTA maar een visum aan bij een voorgenomen reis naar de Verenigde Staten. Ook Nederlanders zonder de nationaliteit van deze vier landen, maar die in Iran, Irak, Libië, Somalië, Soedan, Syrië of Jemen zijn geweest, moeten een visum aanvragen. Grotendeels bestaat deze Amerikaanse regelgeving al sinds 2015. Het beschikken over een ESTA en/of een Amerikaanse visum geeft geen garantie tot toelating tot de Verenigde Staten. De Amerikaanse grensautoriteiten kunnen ook houders van een ESTA en/of visum bij een grenspost alsnog de inreis verbieden.

---

² http://www.europa-nu.nl/id/vkbbj6luvoxm/nieuws/eu_onderzoekt_gevolgen_inreisverbod?ctx=vh6ukzb3nnt0&s0e=vhdubxdwqzww&tab=0